

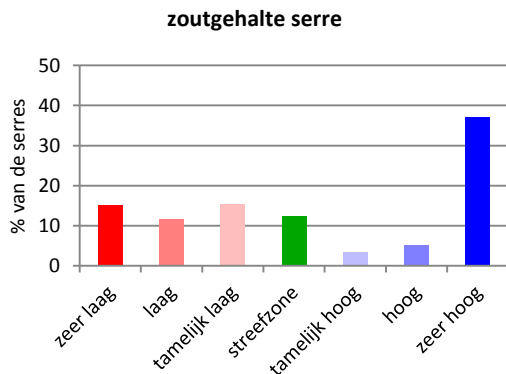
Pak te hoog zoutgehalte in serres aan met sneeuw

Als er meststoffen gestrooid worden, compost of stalmest wordt toegediend komen ionen in oplossing in het bodemwater. Hoe meer ionen er in oplossing komen, hoe hoger het zoutgehalte.

In serres wordt vaak intensief bemest en kunstmatig beregend waardoor de zoutconcentratie in de bodem kan oplopen. De niet opgenomen voedingselementen stapelen zich op en door de hoge verdamping onder glas blijven heel wat mineralen aan het bodemoppervlak achter. In tegenstelling tot bodems in open lucht worden de overtollige zouten in een serre tijdens de wintermaanden niet door regen of sneeuw uitgespoeld. Als de zoutconcentratie te hoog wordt, zullen zaden moeilijk kiemen en planten een gedrongen groei vertonen of in het ergste geval volledig afsterven.

Zoutgehalte in serres meten

De bepaling van het zoutgehalte op basis van een grondontleding is essentieel voor een hobbyserre. De analyse van de elektrische geleidbaarheid (EC) van de bodem wordt gebruikt als maat voor het zoutgehalte. Opvallend is dat 37 % van de hobbyserres een zeer hoog zoutgehalte heeft.

Procentuele verdeling van het zoutgehalte in de bodem van serres volgens zeven beoordelingsklassen (databank BDB).

Als het zoutgehalte te hoog is wordt het praktisch onmogelijk om nog zoutgevoelige gewassen zoals sla, veldsla, andijvie, enz. te telen. Bij een te hoge zoutconcentratie zal er snel "rand" optreden bij bladgewassen. Deze planten blijven dan donkergroen en klein.

Rechts: mislukking bij veldsla, veroorzaakt door een te hoge zoutconcentratie van de bodem. Links: bodem met normaal zoutgehalte.

Bij minder zoutgevoelige gewassen zoals bv. paprika of tomaat zal er bij een te hoge zoutconcentratie meer “neusrot” voorkomen. Bij neusrot verkleurt de onderkant van de vrucht eerst bruin, en daarna zwart. De vrucht is dan praktisch niet meer bruikbaar voor consumptie. Bij een te hoge zoutconcentratie moeten de zouten doorgespoeld worden, wil men nog groenten en druiven kunnen blijven telen.

Neusrot is een symptoom van calciumgebrek bij (kers)tomaten en paprika en komt voor als de zoutconcentratie van de bodem te hoog is en calcium als gevolg daarvan moeilijk opgenomen wordt

Zouten doorspoelen met regenwater of sneeuw

Bij een te hoge zoutconcentratie moeten de zouten doorgespoeld worden. Het doorspoelen start vanaf een begieting met meer dan 50 liter water per m² en gebeurt best met regenwater, aangezien dit water arm is aan zouten. Sneeuw is uiteraard ook zeer geschikt, zeker wanneer de sneeuw in de serre wordt gebracht op een ondergrond die niet hard bevroren is. Men gaat er van uit dat 1 mm neerslag overeenkomt met 1 cm sneeuw, maar dat is een gemiddelde. Luchtige sneeuw (die valt bij temperaturen rond het vriespunt) bevat verhoudingsgewijs meer lucht en zorgt dus voor een dikker sneeuwtapijt dan koude, droge sneeuw. Wanneer de sneeuw in de serre wordt aangedrukt kan men dus wel voor een pak nuttig spoelwater zorgen!

De rand van de serre is nog wel begroeid met veldsla, spinazie en tuinkers maar in het midden is er geen begroeiing en daarvan is geprofiteerd om sneeuw te voeren zodat de zouten preventief kunnen uitgespoeld worden

Naarmate er meer zout aanwezig is moet meer water gebruikt worden, zo nodig in meerdere gietbeurten. Hoeveel water er moet gebruikt worden, wordt meegegeven met het advies van de Bodemkundige Dienst.

Het doorspoelen van de zouten gebeurt best wanneer de serre leeg is of voor doorlevende teelten tijdens de winter. Bij het spoelen wordt de bodem volledig verzadigd met water, waardoor er tijdelijk zuurstofgebrek is. Indien er nog actief groeiende planten aanwezig zijn, zal een deel van de wortels afsterven door zuurstofgebrek, waardoor wortelziekten snel hun ingang vinden. Tijdens de winter zijn de wortels van doorlevende teelten in rust, zodat ze minder problemen ondervinden van de tijdelijke wateroverlast en het tijdelijk zuurstofgebrek. Toch is het best om na het doorspoelen de bodem zo snel mogelijk weer open te trekken zodat er zuurstof wordt ingebracht. Om efficiënt te kunnen doorspoelen is het wenselijk dat er een drainage aanwezig is onder de serre, waardoor het zoutrijke spoelwater kan afgevoerd worden.

Hilde Vandendriessche

2 februari 2019

Bodemkundige Dienst van België

www.bdb.be